

Vihersiniverkostosuunnitelman (VISSI) (kaavanumero 2009) hyväksyminen

Kuntakehityslautakunta 19.8.2026
1/10.02.01/2024

Valmistelija

Niemelä Tiia, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Yleissuunnitelman status ja tarkoitus

Yleissuunnitelma ei ole virallinen kaavataso, eikä sillä ole oikeusvaikutuksia, eikä sen hyväksymisestä voi valittaa. Yleissuunnitelma on nimensä mukaisesti luonteeltaan yleispiirteinen ja selvityksenomainen. Yleissuunnitelma toimii tarkemman kaavoitus- ja suunnittelutyön tukena.

Yleissuunnitelma ohjaa koko kunnan vihersinirakenteen ja -verkoston suunnittelua yleispiirteisellä tasolla. Siniviherrakenteella tarkoitetaan vesistöjä ja kasvullisia alueita. Siihen sisältyvät puustoiset, avoimet ja kosteat elinympäristöt ja niitä yhdistävät yhteysalueet (eli ekologiset käytävät) sekä rakennetut viheralueet.

Kytkös kuntastrategiaan

Vihersiniverkostosuunnitelma (VISSI) toteuttaa valtuustokauden tavoitetta *"Monimuotoinen ja saavutettava lähiluonto saa viihtymään"* Tavoitteen mukaan Tuusulassa luonnonläheisyys ja viheralueet ovat osa arjen hyvinvointia ja viihtyisyyttä – ja ovat tärkeitä myös tulevaisuudessa. Asuinalueita kehitetään niin, että alueilta on yhteys lähiluontoon. Päätöksenteossa huomioidaan luonnon monimuotoisuus, vesistöjen tila ja ilmastotoimet – konkreettisesti ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

VISSI-työssä esitetty tavoite lähiviheralueiden kattavuudesta on nostettu myös kuntastrategiaan. Tavoitteen mukaan asemakaava-alueella asuvilla asukkailla on enintään 300 metriä vähintään 1,5 hehtaarin laajuiselle viheralueelle (puistot, luonnonsuojelualueet, ulkoilualueet, virkistysalueet sekä maa- ja metsätalousalueet)

Valtuusto on hyväksynyt kuntastrategian vuositavoitteet talousarvion yhteydessä (10.11.2025 §188). Vuositavoitteeksi 6.1 on kirjattu *"Suunnitelmilla luodaan edellytykset kunnan vihersiniverkoston saavutettavuudelle, houkuttelevuudelle ja luonnon monimuotoisuudelle"*. Tämän tavoitteen toimenpiteenä on vihersiniverkostosuunnitelman hyväksyminen valtuustossa.

Vihersiniverkostosuunnitelman hyväksyminen on myös strategiaa toteuttavassa luonnon monimuotoisuusohjelmassa (LUMO-ohjelma) mittarina. VISSIn pohjalta on viherverkoston kattavuus -tavoite sekä ekologisten yhteyksien huomioiminen kuntasuunnittelussa nostettu myös LUMO-ohjelman toimenpiteiden mittareiksi. VISSI toteuttaa LUMO-ohjelman tavoitteita.

Yleissuunnitelman tavoitteet

- Tunnistaa yleispiirteisellä tasolla Tuusulan metsäisten-, kosteiden- sekä avoimien elinympäristöjen muodostama kokonaisuus, sen arvokkaat, säilytettävät ja kehitettävät osat sekä niiden välinen verkosto.

- Tarkastella ekologisen verkoston toimivuutta ja sijoittumista kaupunkirakenteessa. Tämän tiedon pohjalta ekologinen verkosto voidaan ottaa paremmin huomioon maankäytön suunnittelussa jo hankkeiden alkuvaiheessa.
- Tutkitaan olemassa olevaa lähivirkistysverkostoa sekä viheralueiden riittävyttä asukashyvinvoinnin ja alueiden vehreyden näkökulmasta.
- Työssä osoitetaan myös konkreettisia kehitystoimenpiteitä ja – ohjeita tarkemman suunnittelun tueksi.
- Tuusulan vihersiniverkosto tarjoaa kokonaisuudessaan vahvan rungon sekä ekologiselle kestävyydelle että monipuoliselle virkistykselle. Yleissuunnitelma tukee Tuusulan kasvamista kestävästi.

Viher- ja siniverkoston yleissuunnitelma (VISSI) luo kokonaiskuvan kunnan nykyisestä ja tavoitteellisesta vihersinirakenteesta ja sen merkityksestä. Suunnitelma ohjaa verkoston kehittämistä ja ylläpitoa, jotta viheralueiden ekologisilla, virkistyksellisillä ja maisemallisilla arvoilla olisi edellytykset säilyä ja vahvistua maankäytön paineiden ristiaallokossa.

Työssä on tutkittu seuraavia teemoja:

- Viherrakenne, latvuspeittävyys ja hiilinielut
- Ekologiset verkostot ja elinympäristöt
- Virkistyskäyttö ja -arvot

Työ koostuu selostuksesta sekä suunnitteluohjekorttisarjasta. Selostus toimii laajana ja teoreettisempana tietopohjana, jossa käsitellään vihersiniverkoston liittyviä lähtökohtia, tavoitteita ja taustatekijöitä. Suunnitteluohjekorttisarjassa puolestaan esitetään teemoittain ja alueittain jäsenneltyä, konkreettisempaa ohjeistusta, joka tukee vihersinirakenteen huomioon ottamista käytännön maankäytön suunnittelussa ja toteutuksessa.

Yleissuunnitelman vaiheet

Yleissuunnitelman osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) oli nähtävillä 30.5.2024 - 5.8.2024. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin 12 mielipidettä. OAS-vaiheen mielipiteistä laadittiin erillinen yhteenveto vastineineen. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävilläolon aikana oli auki myös kuntalaisille avoin karttakysely. Karttakyselyssä kysyttiin asukkaiden mielipiteitä viheralueista ja pyydettiin myös merkitsemään kartalle käytettyjä virkistyskohteita. Kyselyn vastauksia on hyödynnetty VISSI-työssä.

Yleissuunnitelman luonnos oli nähtävillä 22.5.2025–26.6.2025. Luonnosvaiheesta saatiin 20 mielipidettä ja lausuntoa. Luonnosvaiheen mielipiteistä ja lausunnoista laadittiin erillinen yhteenveto vastineineen.

Ehdotusvaiheessa suunnitelmaa ja analyysia tarkennettiin luonnosvaiheen aineistojen pohjalta. Ehdotusvaiheessa keskityttiin erityisesti taajama-alueisiin ja muihin alueisiin, joihin on kohdistumassa maankäytön muutospainetta. Merkittävimmät muutokset luonnosvaiheeseen verrattuna liittyvät ekologisiin käytäviin. Niiden sijaintia, leveyttä ja jatkuvuutta tarkennettiin. Lisäksi tutkittiin tarkemmin käytävien ongelmakohtia ja toteuttamisedellytyksiä, ja joiltakin osin käytävien linjauksia on muutettu ekologisen verkoston toimivuuden parantamiseksi. Uutena sisältönä ehdotusvaiheessa laadittiin selostukseen liittyvä suunnitteluohjekorttisarja, joka sisältää eri teemoihin liittyvät yleiset suositukset ja ohjeet sekä tarkemmat aluekohtaisesti esitetyt suunnittelutavoitteet. Yleissuunnitelman

ehdotus oli nähtävillä 26.3.2026-15.5.2026. Ehdotusvaiheesta saatiin 17 mielipidettä ja lausuntoa, joista koottiin erillinen yhteenveto vastineineen. Mielipiteissä nostettiin esiin muun muassa huoli suurten maankäyttö- ja infrastruktuurihankkeiden, kuten datakeskuksen, voimajohtojen ja liikenneväylien vaikutuksista ympäristöön. Lausunnoissa korostettiin kuntarajat ylittävän yhteistyön merkitystä, metsätalouden toimintaedellytysten huomioimista sekä kestävän metsätalouden merkitystä hiilensidonnan kannalta.

Ehdotusvaiheen nähtävilläolon jälkeen yleissuunnitelman aineistoja on tarkistettu ja täydennetty saadun palautteen perusteella ennen hyväksymiskäsittelyä. Muutokset ovat olleet luonteeltaan tarkentavia eivätkä ne muuttaneet yleissuunnitelman keskeisiä tavoitteita tai perusratkaisuja.

Suunnitelmaan tehtiin seuraavia muutoksia nähtävilläolon jälkeen:

Selostus

- Hiilinieluja koskevaa osiota täydennettiin tuomalla esiin kestävän metsänhoidon, metsien uusiutumisen ja kasvuvaiheessa olevan metsän merkitys hiilinielujen muodostumisessa ja ylläpitämisessä.
- Jatkovapeitteinen metsänkasvatus lisättiin esimerkkinä mahdollisesta hiilinieluja tukevasta metsänhoitomenetelmästä.
- Päivitettiin kappaletta *3.2 Tuusulan ekologisen verkoston seudullinen tarkastelu* VISIO-maakuntakaavaluonnoksen mukaan. Merkittävien ekologisten yhteyksien tarkastelusta poistettiin lounais-Tuusulassa Raatinniityn alueen kautta Vantaanjokilaaksoon osoitettu ekologinen yhteystarve. Lisäksi tunnistettuihin estevaikutuksiin lisättiin VISIO-maakuntakaavaluonnoksessa esitetty Tallinna-tunneliin liittyvä multimodaaliterminaali

Ohjekorttisarja

- Korttisarjan C (*Metsäinen verkosto*) suositusleveyyksiä koskevaa ohjeistusta tarkennettiin erottelemalla paikallisten ekologisten yhteyksien ja maakunnallisten ekologisten yhteyksien leveysvaatimukset aiempaa selkeämmin.

Ekologisten yhteyksien linjaukset

- Tarkennettu metsäisiä ekologisista yhteyksiä lounais-Tuusulassa vastamaan paremmin VISIO maakuntakaavaluonnoksen linjauksia sekä alueen tulevaa maankäyttöä koskevia tavoitteita, huomioiden esimerkiksi Tallinna-tunneliin liittyvä multimodaaliterminaali
 - o Poistettu laaja metsäinen yhteys Raatinniityn läpi Vantaanjokilaaksoon
 - o Lisätty metsäinen yhteys Krapuojan varteen
 - o Lisätty laaja metsäinen yhteys Vantaanjoen varteen sekä Siippoossa Palojoen varteen VISIO maakuntakaavaluonnoksen mukaisesti
 - o Korjattu poikittaisen laajan metsäisen yhteyden länsipään linjausta huomioiden paremmin mahdollinen multimodaaliterminaali
- Tarkennettu Hyrylän itäreunan metsäisen yhteyden linjausta Tuusulan ja Vantaan rajalla siten, että yhteys kiertää myös Vantaan yleiskaavan mukaisen työpaikka-alueen.
- Täydennetty poikittainen metsäinen yhteys Mikkolanojan varteen Nuppulinnassa
- Hämeentien ja Kievarinkaaren välille lisättiin puustoinen yhteys, joka oli jo ehdotusvaiheessa tunnistettu ja merkitty pihoihin tukeutuvana, mutta viiva oli jäänyt kartalla esittämättä

- Yhdistetty avoin ekologinen yhteys Paijalan peltojen halki liittymään toiseen avoimeen yhteyteen Sarsalanojan kohdilla

Aineistoihin tehtiin myös muita vähäisempiä tarkistuksia ja täsmennyksiä.

Esittelijä

kaavoituspäällikkö Olkkola Anne

Päätösehdotus

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- antaa ehdotusvaiheen lausuntoihin ja mielipiteisiin laaditut vastineet

- ehdottaa valtuustolle, että valtuusto päättää hyväksyä vihersiniverkostosuunnitelman jatkosuunnittelun valmisteluaineistoksi.

Päätös